CONSEIL D'ETAT - RAAD VAN STATE
LEGISLATION - WETGEVING
L
17-01-1984
Transmis à M.
Overgemaakt aan de H. Coördinatie

KONINKRIJK BELGIE. ROYAUME DE BELGIQUE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE. AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, achtste kamer, de 21e juni 1983 door de Minister van Middenstand en de Staatssecretaris voor Middenstand verzocht hun van advies te dienen over een ontwerp van koninklijk besluit "tot toepassing van de regels betreffende de uitoefening van het beroep van kapper en tot aanwijzing van de overheid belast met het afgeven van attesten betreffende de vestiging en het vrij verrichten van diensten, ter voldoening aan de richtlijn van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 19 juli 1982 houdende maatregelen ter vergemakkelijking van de daadwerkelijke uitoefening van het recht van vestiging en vrij verrichten van diensten van kappers", heeft de 6e oktober 1983 het volgend advies gegeven :

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, huitième chambre, saisi par le Ministre des Classes moyennes et le Secrétaire d'Etat aux Classes moyennes, le 21 juin 1983, d'une demande d'avis, sur un projet d'arrêté royal "adaptant les règles concernant l'exercice de la profession de coiffeur et désignant l'autorité chargée de délivrer les attestations relatives à l'établissement et à la libre prestation de services conformément à la directive du Conseil des Communautés européennes du 19 juillet 1982 comportant des mesures destinées à faciliter l'exercice effectif du droit d'établissement et de la libre prestation de services des coiffeurs", a donné le 6 octobre 1983 l'avis suivant :

I. DRAAGWIJDTE EN RECHTSGROND VAN HET ONTWERP.

Het koninklijk besluit-in-ontwerp beoogt de uitvoering van de richtlijn 82/489/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 19 juli 1982 houdende maatregelen ter vergemakkelijking van de daadwerkelijke uitoefening van het recht van vestiging en vrij verrichten van diensten van kappers.

Het ontwerp heeft een dubbele strekking :

a) wat betreft de toegang tot het beroep van kapper in België, beroep dat gereglementeerd werd bij koninklijk besluit van 28 februari 1962, gewijzigd bij koninklijke besluiten van 19 december 1966, 28 november 1972, 3 oktober 1978 en 9 april 1980, bepaalt het, inzonderheid ter uitvoering van de artikelen 2 en 3 van meergenoemde richtlijn, wat voor de toegang tot het beroep in België als voldoende bewijs inzake kennis van het bedrijfsbeheer en beroepskennis moet worden beschouwd voor de onderdaan van een Lid-Staat van de E.E.G. die op het grondgebied van een andere E.E.G.-Lid-Staat dan België het beroep van kapper heeft uitgeoefend;

b) wat betreft de toegang tot het beroep van kapper in een andere E.E.G.-Lid-Staat dan België, wijst het, inzonderheid ter uitvoering van artikel 5 van de richtlijn, de overheid aan die in België belast wordt met het uitreiken van de verklaring waaruit blijkt dat de belanghebbende in België de werkzaamheid van kapper onder de in de richtlijn vermelde voorwaarden heeft uitgeoefend.

.../...

II. OPMERKINGEN.

1. In de mate dat zij de uitoefening van het beroep van kapper in België betreffen, putten de bepalingen-in-ontwerp hun rechtsgrond in de wet van 15 december 1970 op de uitoefening van beroepswerkzaamheden in de kleine en middelgrote handels- en ambachtsondernemingen, inzonderheid in artikel 8, § 1, derde lid, van die wet; in de mate dat zij betrekking hebben op het afgeven van een verklaring met het oog op de uitoefening van het beroep in een andere Lid-Staat van de E.E.G., moet hun rechtsgrond worden gezocht in de artikelen 29 en 67 van de Grondwet.

2. De ontworpen regelingen komen inhoudelijk neer op een aanvulling van het koninklijk besluit van 28 februari 1962 waarbij de uitoefening van het beroep van kapper werd gereglementeerd, of sluiten daarbij zo nauw aan, dat het aanbeveling verdient ze ook formeel in dat besluit op te nemen.

Daardoor zal ook duidelijker blijken dat, in zoverre het om de uitoefening van het beroep in België gaat, het ontwerp de bestaande regeling alleen maar aanvult op het stuk van de bewijslevering dat de betrokkene voldoet aan de door het besluit gestelde bekwaamheidseisen. Met andere woorden dat voor het overige de ter zake toepasselijke wettelijke en reglementaire voorschriften (onder meer inzake de aanvraag en de afgifte van het getuigschrift en de controle op de naleving van de voor de uitoefening van het beroep geldende voorschriften) door het ontwerp ongemoeid worden gelaten en de desbetreffende bepalingen van de artikelen 2 en 4 van het ontwerp juridisch overbodig zijn.

.../...

De bepalingen die betrekking hebben op de uitoefening van het beroep in België zouden kunnen worden opgenomen in een in het koninklijk besluit van 28 februari 1962 in te voegen artikel 5bis, waarin in een eerste paragraaf zou worden bepaald aan welke voorwaarden moet worden voldaan door iemand die het beroep in een ander E.E.G.-land dan België heeft uitgeoefend (inhoud van artikel 1 van het ontwerp) en in een tweede paragraaf hoe de betrokkene daarvan het bewijs kan leveren (inhoud van artikel 2 van het ontwerp, na weglating van wat om de reeds aangegeven reden in die bepaling overbodig is). De bepaling waarbij de instantie wordt aangeduid die bevoegd is om de door de richtlijn voorgeschreven verklaring af te geven (inhoud van artikel 3 van het ontwerp), zou het voorwerp van een artikel 5ter kunnen zijn.

3. Het ontwerp is niet in overeenstemming met de richtlijn waar de voorwaarde geformuleerd in artikel 1, derde lid, (indiening van de aanvraag binnen de tien jaar na de beëindiging van de beroepswerkzaamheid) zou gelden voor de gevallen vermeld in "paragraaf 1, a) en b)", daar waar luidens artikel 2, lid 2, eerste volzin, van de richtlijn die voorwaarde geldt voor "de gevallen bedoeld in lid 1, sub a) en c)", gevallen die overeenstemmen met die welke ook in artikel 1, eerste lid, van het ontwerp onder de littera's a) en c) werden opgenomen.

Ook neme men de redactie van de richtlijn telkens, voor zover zulks mogelijk is, letterlijk over, dit is zonder toevoegingen (zoals in de zinsnede "belast met het beheer van de onderneming" in artikel 1, eerste lid, a) en b)) of wijziging van de terminologie (bijvoorbeeld "beroepsopleiding" in plaats van "beroepsvorming").

.../...

4. Gelet op de algemene regeling vervat in het koninklijk besluit van 24 maart 1972 betreffende de Staatssecretarissen, is het overbodig, naast de Minister die de Middenstand in zijn bevoegdheid heeft, ook nog de Staatssecretaris uitdrukkelijk te belasten met het afgeven van de verklaring bedoeld in artikel 3 van het ontwerp.

5. Het opschrift van de bijlage stelle men als volgt : "Verklaring betreffende de uitoefening van werkzaamheden van kapper in de voorwaarden bedoeld in artikel 1 ...".

Ook de bijlage moet door het Staatshoofd worden ondertekend en door de Minister van Middenstand worden medeondertekend.

III. TEKSTVOORSTEL.

Op grond van wat voorafgaat,wordt voorgesteld het ontwerp als volgt te redigeren :

"KONINKLIJK BESLUIT TOT WIJZIGING VAN HET KONINKLIJK BESLUIT VAN 28 FEBRUARI 1962 TOT BEPALING VAN DE VOORWAARDEN TOT UITOEFENING VAN DE BEROEPSWERKZAAMHEID VAN KAPPER IN DE KLEINE EN MIDDELGROTE HANDELS- EN AMBACHTSONDERNEMINGEN.

BOUDEWIJN, Koning der Belgen,
Aan allen...

Gelet op de artikelen 29 en 67 van de Grondwet;

Gelet op de wet van 15 december 1970 op de uitoefening van ..., inzonderheid op artikel 8, § 1, derde lid;

.../...

Gelet op het Verdrag ...;

Gelet op ... (zoals in het ontwerp);

Op de voordracht ...,

HEBBEN WIJ BESLOTEN EN BESLUITEN WIJ :

Artikel 1.-

In het koninklijk besluit van 28 februari 1962 tot bepaling van de voorwaarden tot uitoefening van de beroepswerkzaamheid van kapper in de kleine en middelgrote handels- en ambachtsondernemingen worden een artikel 5bis en een artikel 5ter ingevoegd, luidend als volgt :

"Artikel 5bis. § 1. Aan de eisen die door de wet van 15 december 1970 op de uitoefening van beroepswerkzaamheden in de kleine en middelgrote handels- en ambachtsondernemingen en door dit besluit inzake kennis van het bedrijfsbeheer en beroepskennis worden opgelegd voor de uitoefening van de beroepswerkzaamheid van kapper, wordt geacht te voldoen de onderdaan van een Lid-Staat van de Europese Economische Gemeenschap die op het grondgebied van een andere Lid-Staat van die Gemeenschap dan België de beroepswerkzaamheid van kapper daadwerkelijk en rechtmatig heeft uitgeoefend :

a) hetzij ... (zoals in het ontwerp, doch met weglating van de zinsnede "belast met het beheer van de onderneming");

b) hetzij ...(zelfde opmerking als sub a));

c) hetzij ... (zoals in het ontwerp).

.../...

De betrokken werkzaamheid moet zijn uitgeoefend en de beroepsopleiding ontvangen in ... (zoals in het ontwerp).

In de gevallen bedoeld in het eerste lid, a) en c), mogen op de datum van de indiening van het verzoek tot het bekomen van de verklaring bedoeld in § 2 niet meer dan tien jaar zijn verstreken sedert de beëindiging van de werkzaamheid.

De in het eerste lid, a) en c), bedoelde werkzaamheden als zelfstandige of bedrijfsleider moeten zijn uitgeoefend na het bereiken van de leeftijd van twintig jaar.

§ 2. Het bewijs dat aan het bepaalde in § 1 is voldaan, wordt geleverd door het overleggen, aan de overheid belast met het afgeven van het getuigschrift bedoeld in artikel 5 van de wet van 15 december 1970, van een verklaring afgegeven door de instantie of organisatie van de betrokken Lid-Staat die daartoe werd aangewezen in uitvoering van de richtlijn 82/489/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen van 19 juli 1982 houdende maatregelen ter vergemakkelijking van de daadwerkelijke uitoefening van het recht van vestiging en vrij verrichten van diensten van kappers.

Artikel 5ter. De verklaring dat een onderdaan van een Lid-Staat van de Europese Economische Gemeenschap in België de beroepswerkzaamheid van kapper heeft uitgeoefend in de voorwaarden bepaald in artikel 2 van de voornoemde richtlijn 82/489/EEG van de Raad van de Europese Gemeenschappen wordt afgegeven door de Minister die de Middenstand in zijn bevoegdheid heeft of door een door die Minister daartoe aangewezen ambtenaar.

.../...

De verklaring wordt opgemaakt in tweevoud overeenkomstig de bij dit besluit gevoegde bijlage.

Artikel 2.-

Hetzelfde besluit wordt aangevuld met de bijlage gevoegd bij dit besluit.

Artikel 3.-

Onze Minister van Middenstand en onze Staatssecretaris voor Middenstand zijn belast met de uitvoering van dit besluit".

I. PORTEE ET FONDEMENT LEGAL DU PROJET.

L'arrêté royal en projet tend à mettre en oeuvre la directive 82/489/CEE du Conseil des Communautés européennes du 19 juillet 1982 comportant des mesures destinées à faciliter l'exercice effectif du droit d'établissement et de libre prestation de services des coiffeurs.

Son objet est double :

a) en ce qui concerne l'accès à la profession de coiffeur en Belgique, profession réglementée par l'arrêté royal du 28 février 1962, modifié par les arrêtés royaux des 19 décembre 1966, 28 novembre 1972, 3 octobre 1978 et 9 avril 1980, il définit, notamment en exécution des articles 2 et 3 de la susdite directive, les preuves jugées suffisantes en matière de connaissances de gestion et de connaissances professionnelles pour l'accès à la profession en Belgique pour le ressortissant d'un Etat membre de la C.E.E. qui a exercé la profession de coiffeur sur le territoire d'un Etat membre de la C.E.E. autre que la Belgique;

b) en ce qui concerne l'accès à la profession de coiffeur dans un Etat membre de la C.E.E. autre que la Belgique, il désigne, notamment en exécution de l'article 5 de la directive, l'autorité chargée en Belgique de délivrer l'attestation certifiant que l'intéressé a exercé en Belgique l'activité de coiffeur aux conditions énoncées dans la directive.

.../...

II. OBSERVATIONS.

1. Dans la mesure où elles concernent l'exercice de la profession de coiffeur en Belgique, les dispositions du projet trouvent leur fondement légal dans la loi du 15 décembre 1970 sur l'exercice des activités professionnelles dans les petites et moyennes entreprises du commerce et de l'artisanat, notamment dans l'article 8, § 1er, alinéa 3, de cette loi; dans la mesure où elles concernent la délivrance d'une attestation en vue de l'exercice de cette profession dans un autre Etat membre de la C.E.E.,elles empruntent leur fondement légal aux articles 29 et 67 de la Constitution.

2. Du point de vue de leur contenu, les règles projetées constituent en fait un complément à l'arrêté royal du 28 février 1962, qui a réglementé l'exercice de la profession de coiffeur, ou s'y rattachent directement. Il se recommande dès lors de les insérer formellement dans cet arrêté.

Ce procédé a également l'avantage de faire ressortir avec plus de clarté que, dans la mesure où il vise l'exercice de la profession en Belgique, le projet ne complète la réglementation existante que sur le seul plan de l'administration,de la preuve que l'intéressé satisfait aux conditions de qualification prévues par l'arrêté. En d'autres termes, il apparaîtra plus clairement que, pour le surplus, les dispositions légales et réglementaires applicables en la matière (notamment en ce qui concerne la demande et la délivrance de l'attestation, ainsi que la procédure de vérification des conditions d'exercice de la profession) restent inchangées et que les dispositions y relatives des articles 2 et 4 du projet sont juridiquement superflues.

.../...

Les dispositions concernant l'exercice de la profession en Belgique pourraient faire l'objet d'un article 5bis à insérer dans l'arrêté royal du 28 février 1962 : le paragraphe 1er de cet article définirait les conditions que doit remplir la personne qui a exercé la profession dans un pays de la C.E.E. autre que la Belgique (contenu de l'article 1er du projet) ; le paragraphe 2 réglerait la manière dont l'intéressé peut apporter la preuve de cet exercice (contenu de l'article 2 du projet, sauf à supprimer les dispositions de cet article qui, pour les motifs déjà indiqués, s'avèrent superflues). La disposition désignant l'autorité compétente pour délivrer l'attestation prescrite par la directive (contenu de l'article 3 du projet) pourrait faire l'objet d'un article 5ter.

3. Le projet n'est pas conforme à la directive en ce que la condition qu'il formule en son article 1er, alinéa 3, (dépôt de la demande dans les dix ans de la cessation de l'activité professionnelle) s'appliquerait aux cas visés au "paragraphe 1er, a) et b)", alors qu'aux termes de l'article 2, paragraphe 2, première phrase, de la directive, cette condition s'applique aux "cas visés au paragraphe 1 sous a) et c)", qui sont ceux que l'article 1er, alinéa 1er, du projet reprend, lui aussi, sous a) et c).

Il convient en outre de reproduire littéralement, chaque fois et autant que faire se peut, le texte de la directive, sans lui ajouter des compléments (tel que le membre de phrase "belast met het beheer van de onderneming" à l'article 1er, alinéa 1er, a) et b) de la version néerlandaise) ou en modifier la terminologie (comme le fait la même version néerlandaise, qui parle de "beroepsvorming" au lieu de "beroepsopleiding").

.../...

4. Eu égard à ce qui est disposé, de manière générale,dans l'arrêté royal du 24 mars 1972 relatif aux Secrétaires d'Etat, il est superflu de prévoir expressément qu'outre le Ministre qui a les Classes moyennes dans ses attributions, le Secrétaire d'Etat est chargé de la délivrance de l'attestation visée à l'article 3 du projet.

5. On rédigera l'intitulé de l'annexe comme suit : "Attestation relative à l'exercice des activités de coiffeur dans les conditions prévues à l'article 1er ...".

L'annexe doit, elle aussi, être signée par le Chef de l'Etat et contresignée par le Ministre des Classes moyennes.

III. PROPOSITION DE TEXTE.

Compte tenu des observations formulées ci-avant, il est proposé de rédiger le projet comme suit :

"ARRETE ROYAL MODIFIANT L'ARRETE ROYAL DU 28 FEVRIER 1962 INSTAURANT DES CONDITIONS D'EXERCICE DE L'ACTIVITE PROFESSIONNELLE DE COIFFEUR DANS LES PETITES ET MOYENNES ENTREPRISES DU COMMERCE ET DE L'ARTISANAT.

BAUDOUIN, Roi des Belges,
A tous ...

Vu les articles 29 et 67 de la Constitution;

Vu la loi du 15 décembre 1970 sur l'exercice des ..., notamment l'article 8, § 1er, alinéa 3;

Vu le Traité ... ;

.../...

Vu ... (la suite comme au projet);

Sur la proposition ... ,

NOUS AVONS ARRETE ET ARRETONS :

Article 1er.-

Un article 5bis et un article 5ter, rédigés comme suit, sont insérés dans l'arrêté royal du 28 février 1962 instaurant des conditions d'exercice de l'activité professionnelle de coiffeur dans les petites et moyennes entreprises du commerce et de l'artisanat :

"Article 5bis. § 1er. Est réputé satisfaire aux conditions relatives aux connaissances de gestion et aux connaissances professionnelles auxquelles la loi du 15 décembre 1970 sur l'exercice des activités professionnelles dans les petites et moyennes entreprises du commerce et de l'artisanat et le présent arrêté subordonnent l'exercice de l'activité professionnelle de coiffeur, le ressortissant d'un Etat membre de la Communauté économique européenne qui a exercé de manière effective et licite l'activité professionnelle de coiffeur sur le territoire d'un Etat membre de cette Communauté autre que la Belgique :

a) soit ... (comme au projet, sauf à supprimer, dans la version néerlandaise, le membre de phrase "belast met het beheer van de onderneming");

b) soit ... (même observation que sous a));

c) soit ... (comme au projet).

.../...

L'activité considérée doit avoir été exercée ... (comme au projet).

Dans les cas visés à l'alinéa 1er, a) et c), l'activité ne doit pas avoir pris fin depuis plus de dix ans à la date de l'introduction de la demande d'obtention de l'attestation prévue au § 2.

Les activités d'indépendant ou de dirigeant chargé de la gestion de l'entreprise visées à l'alinéa 1er, a) et c), doivent avoir été exercées après l'âge de vingt ans.

§ 2. La preuve qu'il est satisfait aux dispositions du § 1er résulte de la production à l'autorité chargée de délivrer l'attestation prévue à l'article 5 de la loi du 15 décembre 1970, d'une attestation délivrée par l'autorité ou l'organisme de l'Etat membre intéressé qui a été désigné à cet effet en exécution de la directive 82/489/CEE du Conseil des Communautés européennes du 19 juillet 1982 comportant des mesures destinées à faciliter l'exercice effectif du droit d'établissement et de libre prestation de services des coiffeurs.

Article 5ter. L'attestation établissant qu'un ressortissant d'un Etat membre de la Communauté économique européenne a exercé en Belgique l'activité professionnelle de coiffeur dans les conditions prévues à l'article 2 de la susdite directive 82/489/CEE du Conseil des Communautés européennes est délivrée par le Ministre qui a les Classes moyennes dans ses attributions ou par un fonctionnaire qu'il désigne à cette fin.

.../...

Cette attestation est établie en double exemplaire, conformément à l'annexe jointe au présent arrêté.

Article 2.-

Le même arrêté est complété par l'annexe jointe au présent arrêté.

Article 3.-

Notre Ministre des Classes moyennes et Notre Secrétaire d'Etat aux Classes moyennes sont chargés de l'exécution du présent arrêté".

De kamer was samengesteld uit

de Heren : G. BAETEMAN, kamervoorzitter,
Messieurs : président de chambre,

J. NIMMEGEERS, staatsraden,
J. BORRET, conseillers d'Etat,

G. VAN HECKE, assessoren van de afdeling wetgeving,
F. DE KEMPENEER, assesseurs de la section de législation,

Mevrouw : S. VAN AELST, griffier,
Madame : greffier.

De overeenstemming tussen de Nederlandse en de Franse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. G. BAETEMAN.

Het verslag werd uitgebracht door Mevr. J. DE KOSTER-MANNENS, eerste auditeur.

La chambre était composée de

La concordance entre la version néerlandaise et la version française a été vérifiée sous le contrôle de M. G. BAETEMAN.

Le rapport a été présenté par Mme J. DE KOSTER-MANNENS, premier auditeur.

DE GRIFFIER - LE GREFFIER, DE VOORZITTER - LE PRESIDENT,

S. VAN AELST. G. BAETEMAN.